

Meine Seg

Nº 12 1958

AXEL
RODMANN

Sinu kuningas tuleb...

„Hüüa rõõmsasti, Siioni tütar, hõiska Jerusalema tütar! Vaata, sinu kuningas tuleb sinule. Tema on õige, ja saab abi.“ Sakaria 9, 9.

Neid prohvetlikke sõnu on räägitud sajad aastad enne Kristust, neid korrati ka täideminekul, ja tänapäevani ei ole need iganenud.

Sinu kuningas tuleb!

Kes on see kuningas? Kust ta tuleb?

Tunneme ajaloost suuri valitsejaid, kes olid maailma vallutajad. Seal on Neero, Hannibal, Aleksander Suur, Napoleon ja teised. Ajalugu jutustab, et nad võitsid, võimutsesid ja kadusid. Möödas on nende aeg.

Kustumata tähtedega aga loetakse kuulutust ühest kuningast, ks oli, kes on ja kes tuleb.

See oli ühel täheküllasel ööl, kui sündis ime. Taevas valgenes üleloomulikult, ilmusid inglid, terve sõjaväehulk, nii et kartus haaras nägijaid. Sel ööl sündis üks laps, kellele pandi nimeks Immanuel, see on meie keeli: Jumal meiega.

Inimsugu oli võõrdunud jumalatundmisest. Ta ei mõistnud enam kõrgeid jumalikke põhimõtteid, ei olnud arusaamist õigusest. Mõistus oli nürinenud ülekohtust. Vaesem rahvaklass oli orjastatud. Orjal ei olnud üldse inimlikke õigusi. Rikkad aga elasid pillavat elu. Oli neid, kes ootasid õigusele võitu. Nad pidasid kinni prohvetlikust sõnast.

Sellel ööl laskus taevas alla inimese juure, — Jumal sai lihaks ja võttis elada inimeste juures.

Ehk oleks olnud õigus kättesaadav juba varemgi suurte jõupingutuste, vaevarikka töö, anete ja ohrite läbi? Ei, kaugeltki mitte! Ei ükski inimlik jõud ei ole suutnud ega jõua pakuda, mis kustutaks hinge nälga õiguse järele.

Nüüd on sündinud kuningas kõikide trööstijaks, toetajaks ja sõbraks. Jah, isegi need, kes tunnevad endid nõrkadena, armetutena, võivad sammuda elumadalikust päikesepaistelistele mägedele, kui nad käivad õiguse, paistuse ja valguse järele, mis sündis sel ööl.

See valgus elab edasi aastast aastasse, mis süüdati kauges minevikus. Selle valguse järele peavad käima kõik rahvad, kuningad, ülemad ja alamad.

Ei paista kellestki teisest isikust nii suurt jõudu, tahet, sõprust, armastust ja andeksandmist. Ei ole kõrgemaid eesmärke, ei ole midagi paremat, suursugusemat, kelle teod näitavad nii suurt tahet rikastada maailma uute kõrgete väärtus-

tega. See valgus tõstab meid kõrgemale elu igapäevasusest. See ime, mis sündis, suudab panna unustama muresid, valusid, kui need oleksid ka kui suured.

Vaata, kuningas tuleb! Jah, sulle tuleb ta! Valmistu, sest ta töötab anda abi. Korralda oma elu ja ümbrust!

Kas sinu ligimine teab, et sinule tuleb suur kuningas? Rutta, et kuuleks temagi rõõmsat sõnumit!

Sinule tuleb kuningas, imeline Nõuandja, vägev Jumal, igavene Isa, Rahuvürst.

Soovid sa veel suuremat külalist? Ta on imeline Nõuandja. Eks ole raske olla nõutuses! Aga sinule tuleb Nõuandja. Soovid sa veel suuremat, aulisemat, kui et Jumal, Isa, Rahuvürst tuleb ise sinu juure. Ta tahab elada sinuga. Või on see sinule ainult jutustus kaugest minevikust, isikust, kes oli ja keda ei ole enam?

Kus on õigus ja armastus? Otsija pilk eksleb üle maade, rahvaste, kodude — ei leidu sealt õigust, rahu ega rõõmu. Tundub, nagu oleksid need vaid ilusad sõnad. Rahu ja rõõm, need heljuvad kuskil kõrgel, kättesaamatus kauguses. Mõnikord ju nagu leiduks meis ruumi neile, siis jälle ei ole olemaski. Nii muutlikud kui meie ka oleme, ühte teame ometi, et igatseme tõde, õigust, rahu ja rõõmu. Ei saa meie salata seda osa enestes, ei saa teha seda olematuks oma südameis.

Peame tundma Õiguse Kuningat tema kuninglikus suuruses, vägevuses ja siiski lihtsuses. Ta elab kaugel, kõrges, pühas paigas, aga ühtlasi iga üksiku juures, kes on alandlikud, et elustada nende vaimu.

Sinu kuningas tuleb, täis rahu, annab jõudu ja lepitab. See rahu tõstab sind kõrgemale ümbritsevast madalusest, vihast ja vaenust. Ta annab kätte majesteetliku võimu ja väe. Veel enam — ta annab kuninglikud eesõigused ja viib täiusele.

„Ma tahan oma käsuõpetuse nende sisse anda ja nende südame peale seda kirjutada, ja tahan neile Jumalaks olla, ja nemad peavad mulle rahvaks olema.“

„Tõuse üles, saa valgustatud, sest sinu valgus tuleb ja Jehoova au tõuseb su üle. Sest vaata, pimedus katab maad ja pilkane pime rahvast, aga sinu üle tõuseb Jehoova, ja tema au näikse sinu peal.“

L. Tuttelberg.

Ennustusi Messiast

Ja ma tahan vihavaenu tõsta sinu ja naise vahele, ja sinu seemne ja tema seemne vahele; tema peab sinu pea rõhuma, ja sina võtad temale kanda rõhuda. 1. Moos. 3, 15.

Ma näen teda, aga mitte nüüd, ma vaatan tema peale, aga mitte liigidalt: Täht käib välja Jaakobist, ja kuningakepp tõuseb üles Iisraelist. 4. Moos. 24, 17.

Ühe prohveti tahan ma neile saata nende keskel, nõnda kui sina oled, ja ma tahan oma sõnad ta suhu panna, ja ta peab nende vastu rääkima kõik seda, mis ma temale käsin. 5. Moos. 18, 18.

Ma olen seaduse teinud sellega, keda ma olen ära valitsenud, ma olen Taavetile, oma sulasele, vandunud: Ma tahan igavesti su sugu kinnitada ja su aujärje üles ehitada põlvest põlveni. Laul 89, 4.

Sest üks laps on meile sündinud, üks poeg on meile antud, kelle õlal on ta valitsus, ja temale pannakse nimi: imeline Nõuandja, vägev Jumal, Igavene Isa, Rahuvürst. Tema suur valitsus ja rahu on ilma otsata Taaveti aujärje peal. Jes. 9, 5. 6.

Vaata, päevad tulevad, ütleb Jehoova, et ma võtan seada Taavetile ühe õige võsu, ja tema peab kui kuningas valitsema ja tark olema ja tegema, mis kohus ja õige maa peal. Jer. 23, 5.

Aga sina, Petlem Efrata, sa oled liiga vähene selleks, et kuuluda Juuda tuhandete hulka, kuid sinust tuleb mulle see, kes peab olema valitseja Iisraelis ja kelle päritolu on algajast igavesist päevist. Miika 5, 1.

Hüüa rõõmsasti, Siioni tütar, hõiska Jeruusalema tütar! Vaata, sinu kuningas tuleb sinule. Tema on õige, ja saab abi. Sak. 9, 9.

Teile on Õnnistegija sündinud...

Vaata, ma läkitan oma ingli, ja tema peab mu palge eel teed valmistama; ja pea tuleb oma templi juure Issand, keda teie otsite, ja seaduse ingel, keda teie tahate. Mal. 3, 1.

Minu hing austab väga Issandat, ja mu vaim on väga rõõmus Jumala, minu Õnnistegija, pärast; sest tema on vaadanud oma ümmardaja alanduse peale; sest mulle on suuri asju teinud vägev, ja kelle nimi püha on. Luuka 1, 46—49.

Aga tema peab poja ilmale tooma ja sina pead temale nime panema Jeesus, sest tema päästab oma rahva pattudest. Aga see kõik on sündinud, et pidi tõeks saama, mis Issandast on öeldud prohveti läbi, kes ütleb: Ennäe, neitsi saab käima peale ja toob poja ilmale, ja nemad peavad temale nime panema Immanuel, see on meie keeli: Jumal meiega. Mat. 1, 21—23.

Ja tema tõi oma esimese Poja ilmale ja mähkis teda ja pani teda maha sõimes, sest neil ei olnud muud aset majas.

Ja sealsamas väljal olid karjased õitsis ja hoidsid öösi karja. Ja vaata, Issanda ingel seisis nende juures, ja Issanda au paistis nende ümber, ja nemad kartsid üliväga. Ja ingel ütles neile: Ärge kartke, sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis kõigele rahvale peab saama, sest teile on sündinud Taaveti linnas Õnnistegija, kes on Issand Kristus. Te leiate lapse sõimes magavat.

Ja äkitselt oli ingligna taeva sõjaväe hulk, need kiitsid Jumalat ja ütlesid: Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu inimeste seas, kellest temal on heameel. Luuka 2, 7—14.

... ja leiate ta sõimes magavat.

Kristuse sündimise ajal

„Aga kui aeg täis sai, läkitas Jumal oma Poja.“

Piibli esimestel lehekülgedel leidub kirjeldus inimese patustamisest, milletõttu ta kaotas jumalaläheduse ja õnnelikkuse. Inimest aga ei jäetud lootusetusse seisukorda, vaid talle anti tõotus, et tuleb Lunastaja, kes vabastab tema pattuvõimusest. Ligi neli tuhat aastat aga möödus, kui tuli tõotatud Lunastaja. Miks pidi inimkond nii kaua ootama?

Jumala Sõna annab sellele küsimusele vastuse, et aja täiuse saabudes läkitas Jumal oma Poja. Kuidas oli maailm siis Kristuse esimeks tulekuks ette valmistatud?

Kristuse sünni ajaks oli Rooma riik vallutanud peagu kogu tolleaegse tuntud maailma, moodustades seega ühe võimsa riigi. Augustuse valitsuse aeg tähendas selle riigi kõrguspunkti. Juba see asjaolu, et kogu tuntud maailm oli Kristuse sünni ajaks ühendatud üheks riigiks, oli selle tõendus, et aja täius oli saabunud, sest see hõlbustas evangeeliumi levida.

Kuid veel tähtsam oli muudatus, mis oli toimunud usulisel alal Rooma maailmariigis. See muudatus näitas kõige suuremal määral, et aeg Kristuse õpetuse jaoks oli saabunud. Rooma paganlik usk oli langemas, senise rahvusliku usu asemele oli tulnud uskude kaos. Võõrad kultused, mis tungisid üha enam Rooma, tõendasid kõige kindlamalt seda, et rahvas hakkas kaotama usaldust oma seniste jumalate vastu, sest rahva juures ei asendanud kaotatud usku mõni filosoofiline veene, nagu see oli haritute juures, vaid rahva juures ilmnas alguses täieline ükskõiksus igasuguse jumalateenistuse vastu ning hiljem hakati otsima uusi jumalaid, lootes, et need suudavad rohkem kui vanad.

Esimeste keisrite ajal oli Roomas tõeline religioonide Baabülon. Siin nähti Kybele ja Egiptusest päritoleva Isise preestreid, igasuguseid hommikumaa tarku ning astrolooge. Rooma sõdurid austasid juba salaja Pärsiast kaostatud valgusejumalat Mithrat. Suursugused roomlannad otsisid usulist rahuldust juutide sünagogidest. Vaevalt oli jumalateenistuse vormi, millel ei olnud pooldajaid. Isegi kõige madalam paganluse vorm, fetišism, tuli esile.

Vana maailm oli kaotanud oma jumalad, keda nad olid juba sajandeid austanud. Otsimise ja küsimise aeg oli saabunud. Inimesed igatsevad uusi jumalaid, kes võiksid aidata, mida vanadest oli asjatult oodatud. Mida kaugemalt oli jumal toodud, mida vanem ja saladuslikum tema

kultus, seda suurem oli lootus, et see on õige jumal. Kõige rohkem pooldajaid leidsid hommikumaised jumalad. Usuline otsimine läks läänest itta. Idast oodati uut jumalat, idast pidigi Jumala nõu kohaselt tulema sõnum Jeesusest Kristusest.

Kuidas oli see tulnud, et vana maailm oli oma senised jumalad kaotanud. Olid ju jumalad samasugused, nagu nad olid olnud seni. Inimesed ise olid muutunud. Nad otsisid midagi muud, mida nende senised jumalad ei suutnud neile pakkuda. Suur muudatus, mis nüüd inimeste juures toimus, oli pöördumine väljaspoolt sissepoole. Selle alguseks võiks lugeda Sokratese poolt väljendatud lauset: „Inimene, tunneta iseennast!“ Esiplaanile tuli oma mina. Kerkis üles küsimus: Kuidas saan ma õnnelikuks? Kust leian rahu? Need olid küsimused, milledega tegelesid inimesed.

Kes tahab õnnelik olla, see peab teadmise järele püüdma. Tark on õnnelik. Talle on avatud asjade sisemine olemus ja kurjus on tema jaoks olematu. Kuid kas võib inimene üldse midagi teada. Üks filosoofiline vool kerkis teise järele, nii et lõpuks jõuti täielisse kahtlusse: inimene ei või üldse midagi teada. Tõde on tal kättesaamatu. „Mis on tõde?“ küsis Pilatus pilkavalt Kristuse käest, kui ta ütles, et ta on tulnud tõde tunnistama.

Paganlus oli jõudnud meeletehetele. Trööstiti veel sellega, et väljapääs elust vabaturmal näol on avatud. Filosoof Seneca ütles: „Näed sa seda järsku kõrgustikku? Seal alla läheb tee vabadusele. Näed sa seda merd, seda jõge, seda kaevu? Seal all elab vabadus. Näed sa seda madalat kuivanud puud? Seal ripub vabadus. Näed sa oma kurku, kõni ja südant? Need on orjusest pääsmise kohad.“ Paganlus oli pankrotti jäänud. Kaheldes õnnelikkuses ei leitud muud troosti kui maailmast põgeneda. Paganamaailmast võis kuulda hüüdu: „Oh mind viletsat inimest! Kes päästab mu sellest surmahust.“

Kui ei leitud õnne selles maailmas, siis pöördusid pilgud sealpoolsusele. Kuid sealpoolsus ei pakkunud ka mingit rõõmu, sest see oli roomlaste arvates varjude maailm. Väärtust omas seega ainult elu siinses maailmas. Elu pärast sealpoolsuses tunti hirmu. Muidu nii elurõõmus luuletaja Anakreon muutub kurvaks mõeldes tulevasele elule: „Hallid on mu meeled ja valge pea, mööda on rõõmus noorus. Magusast elust ei ole enam midagi järele jäänud.“

Seepärast ohkan ma sageli, kartes Tartarust, Hadese hirmust koobast. Õudsuserikas on allaminek, ja kes kord on alla läinud, ei pöördu enam üialgi tagasi.“ Paganad elasid seega kogu elu aja surmahirmus. Kirjad haudadel tõendavad apostli sõnu, et paganail ei olnud lootust (Ev. 2, 12). Väga sageli esinevad säärased pealkirjad: „Igavesele unele!“, „Igavesele rahule!“ Uhel hauakivil seisab Odipus sfinksiga. See on väga tähendusrikas. Surm oli ja jäi vana-aja inimesile suureks mõistatuseks. Lahendust sellele küsimusele ei leitud.

Sealpoolsuse küsimusega tegeledes lerkis üles veel teine küsimus. Kui on elu pärast surma, kuidas saab siis inimene sinna, sest tema loomuses on kurjust. Kuigi vanamaailm ei tundnud pattu kui eksimust Jumala käsu vastu, oli neil aga selge, et inimene on oma olemuselt kuri ja rikutud. Seneca ütleb: „Me oleme kõik eksinud, üks rängemalt, teine kergemalt, üks melega, teine kogemata või eksitatult, ja mitte ainult seda, et oleme vigu teinud, vaid me komistame kuni kõrge vanuseni. Inimese süda on loomu poolest kangekaelne ja keelatud igatsev. Eksimused ei ole väljaspool meid, vaid meie sisemuses.“ Tunti, et sellisena, nagu inimene on, ei või ta osa saada õndsate riigist. Õndsate osades võib olla ainult see, kes on patust puhastatud ja uuendatud. Seda ei suutnud aga teha vanad jumalad.

Olümpia jumalad olid õnnelikkude jumalad. Nad rahuldasi inimesi seni, kuni neil elus kõik hästi läks. Inimesel, kes oma pattu tundis, ei suutnud nad enam rahuldust pakkuda. See oli sügavaim põhjus, miks paganad kaotasid oma jumalad ning pöördusid hommikumaaiste kultuste poole. Neilt loodeti lunastust. Ärganud vajadus lunastuse järele sundis neid otsima midagi uut. Ja hommikumaa kultused pakkusid ka inimesele rahuldust. Seal oli preesterkond, kelle ülesandeks oli inimest lepitada jumalaga; seal oli puhastamistoiminguid ja lepitamisi. Seal töötas religioon inimesele, mida ta igatses, astuda otsesse ühendusse Jumalaga. Seepärast omasid nüüd hommikumaa religioonid sellise mõju südamele üle.

Laiades hulkades oli levinud lootus, et varsti tuleb lunastus. Pilgud pöördusid itta. Sealt loodeti abi. Aimdusi oli mitmesuguseid. Usuti, et aegade ringkäik on lõpule jõudnud. Kuldsele ajastule oli järgnenud hõbedane, sellele raudne, ja nüüd pidi ka see lõppenud olema. Saturn pidi jälle valitsuse endale saama ning siis pidi jälle algama kuldne ajastu. Väga tähendusrikkalt kõlavad Vergiliuse aimused. Ta kõneleb lapsest, kes toob tagasi kuldse ajastu. Pildid, mis ta tarvitab oma kirjelduses, on võetud Jeesaaja 9. ja 11. peatükist.

Kaheteistaastane Jeesus preestrite keskel.

Tõesti, aja täius oli käes: maailm ootas lunastajat. Greekamaa ja Rooma olid küll näidanud, et inimese vaim võib palju korda saata, kuid üht ei olnud ta suutnud teha: vaigistada inimese igatsust elava Jumala järele.

Seda igatsust suutis vaigistada ainult Kristus, kes võis öelda: „Mina olen tee ja tõde ja elu, ükski ei saa Isa juure muidu kui minu kaudu. Tulge minu juure kõik, kes te olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise. Sest Jumal ei ole oma Poega läkitanud maailma, et ta maailma peale kohut mõistaks, vaid et maailm tema läbi saaks õndsaks. Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes minu sõna kuuleb ja usub seda, kes mu on läkitanud, sellel on igavene elu, ja see ei tule mitte kohtu alla, vaid on surmast läinud elusse. Arge pange seda imeks, sest tund tuleb, mil kõik, kes on haudades, kuulevad tema hääle ning tulevad välja need, kes on teinud head, elu ülestõusmiseks, aga kes on teinud halba, hukkamõistmise ülestõusmiseks. Seda ma olen rääkinud teile, et teil oleks rahu minus. Maailmas on teil ahastust; aga olge julged, mina olen maailma ära võitnud.“

R. Vinglas.

Kristuse õpetus

Jumala riigi olemusest

„Aeg on kätte jõudnud ja Jumala riik on ligi tulnud; parandage meelt ja uskuge armuõpetust.“ Mark. 1, 15. Need on sõnad Kristuselt, kui ta hakkas õpetusetööd tegema.

Kristuse läbi on Jumala riik inimestele lähedale tulnud. Ta on nii lähedal, et kui inimene ise ka sammu astub, siis võib ta temast osa võtta.

Ometi Jumala riik ei ole veel üldiselt tulnud. Maine elu oma puuduste ja hädadega püsib. Ikka veel on teatav vahemaa inimeste ja Jumala riigi vahel. Inimesed peavad ise lähenema Jumala riigile ja peavad katma selle vahemaa.

Jumala riik on õiguse riik. See juba ütleb, miks see riik ei võta endale igäuhte. Sinna kõlbavad ainult need, kes mõistavad õigust.

Õigust mõista, see on suur tingimus. Õiguse tundmisele tulemisega on kaetud see vahemaa. Õigust tundes ja tehes ollakse Jumala riigis.

Kristus just õpetas õigust. Tema oma õpetuses valgustas teed, mis viib Jumala juure. See pärast on Kristusega Jumala riik lähemale tulnud. Prohvetid näitasid juba varem seda teed. Nüüd Kristus aitas neid mõista, ning ühtlasi näitas palju muud, mis inimesel tarvis ära tunda.

Ei ole nii kerge see nägemine. Inimesel tuleb otsida. Tal tuleb tõsiselt pingutada, et leida tõde.

Vaev näib olevat suur. Sellepärast ka paljud ei taha hakata vaeva nägema. Kristus viitas sellele, et see tee on vaevaline ja vähe on neid, kes selle leiavad.

Meil tuleb taevateed mõista kui tõelist mõistet. See on see tee, mida mööda peab käima meie vaim. Me peame nii kaua otsima, nii kaua edasi minema, kui Jumala leiame ja Jumala näeme. Seal on Jumala riik, kus peetakse tema nimi pühaks, kus tunnustatakse tema tahtmist ning lastakse temal juhtida ja valitseda.

Jumala riik tuleb eelkõige inimese südamesse. Süda on organ, mis elab eriti kaasa siseilma elamus. Kui meie mõistus, tunne ja tahe teeb tegemist õigusega, siis on Jumala riik südames. Kui me Jumala riigi põhimõtet tunneme ja täidame, siis meie süda tunneb rõõmu ja rahu.

Kui Jumala riik on asunud südamesse, siis avalduvad Jumala riigi põhimõtted ka elus. Õiged teod on Jumala riigi väliseks tunnuseks.

Ükskord aegade lõpus tuleb Jumala riik kogu maakera ulatuses. Siis saavad olema seal need, kellel on Jumala riik olnud enne südames.

Et me oleme Jumala riigi südames vastu võtnud, tähendab seda, et me mõistame Jumala

riigi põhimõtteid, meil on vaimne side tõelise Jumala riigiga, meil on tahe Jumala riiki jääda ja selle põhimõtteid teostada.

Me oleme Jumala riigis tunnetuse kaudu. See tähendab me oma vaimus süveneme ideelisse maailma, meil on sisemine nägemine kõrgemast maailmast, kus juba nüüd valitseb ideaalne kord ehk õigus.

Mis on aga niisuguse tunnetamise alus? Selle aluseks on kõige nähtava nägemine arusaamisega ehk mõistusega. Me leiame, et kõige olemise eeltingimuseks on kord. Meil on vaimupilt ehk mõte kõike siduvast korrast, ja me nimetame seda korda seaduseks. Korrale alustub aatomi algosis elektroon. Seadused on mineraalriigis, taimerriigis, loomariigis, inimeseriigis. Korra pidamist nõuab meilt elu. Imestatav kord

Vaadolge lapsi, vaadelge lilli, õpetas Kristus.

valitseb maailmaruumis. Seadus seob kõike, teeb kogu maailmkonna üheks tervikuks, moodustab ühe kõiksuse, mille osised peavad ühte kuuluma. Me leiame, et seda kõiksust määrab ja juhib üks mõistuslik tahe, see on Jumal. Ei olegi muud tõde, ei olegi muud võimalust kui Jumala tahe. Jumala tahtmise täitmine on korra püüdmine ehk õiguse tegemine. Ja kõik, mis on kooskõlas Jumala tahtmisega, on täiuslik, hea ja igavene.

Me süveneme ideelise maailma, me otsime Jumalat, see on meie ettevalmistus Jumala riigi jaoks. See ei tähenda

mitte, et me seepärast omast õigusest sinna sisse saame, vaid meil tuleb käia meile määratud vahemaa. Me peame otsima, õiguse mõiste enesele selgitama, õigust armastama, me peame meelt parandama ja evangeeliumi kui Jeesuse õpetust Jumala riigi kohta mõistma ja uskuma, siis arvatakse meid taevariigi vääriliseks, et meile meie üleastumised kustutatakse, et meid arvatakse kui niisugusteks, kes ei ole kunagi kõverust teinud.

Kõrgem äratundmine on tingimus Jumala riiki saamiseks. Ja sellele äratundmisele jõudmiseks on Kristus jaganud oma õpetused.

Kristus õpetas inimesi igal pool, kus ta viibis. Iga asi oli temale selgitavaks abinõuks. Ta nägi siinse maailma ja ideelise maailma vahel tihedat ühendust. Tema oli ideelisest maailmast, seepärast mõistis ta nii hästi kõike, nii loodust kui inimest. Kõige kaudu võis ta ilmutada Isa.

Kuidas siis sisendas Kristus inimesele kõrgemat tundmist? Ta näitas, kui targasti on loodus seatud. Iga nähtus on tingitud kindlast põhjuse ja tagajärje seadusest. Igal asjal ja olekusel on oma koht ja määr. Seal on lilled kaunisti ehitatud ning linnud ja loomad hästi hooldatud. Ta ütles, vaadake lilli ja mõistke, kes neid ehib, ja vaadake linde ja mõelge, kellest oleneb nende toidus. Muidugi kõiki tema sõnu ei ole kirja pandud, aga neist paljuütlevaist sõnadest me võime arvata, kui sügavalt ja selgelt ta näitas, et kõike juhitakse kõrgemalt poolt. Kui ta näitas looduse saladusi, siis pidi inimestel vaimus kujunema pilt ideelisest maailmast, ja nad pidid nägema Jumalat. Tema seletuse

Siin viljavälja keskel oli Kristusel jüngritele palju õpetada.

peale nad pidid nägema, et tõesti Jumal teab kõik. Meie juuksekarvad on tal loetud ja varblane ei lange maha ilma tema teadmata; see on iseloomustus Jumala kõikteadvusest ja Jumala tahte maksvusest. Nii näitas Kristus meile Isa.

Praegu võidakse ka tehniliste abinõude abil uurida ainet, organisme, maailmaruumi. Looduse saladustega tutvunedes alles ilmneb Kristuse õpetuse ülevus. Me leiame, kui täielikult Kristus on mõistnud loodust. Ja sedasama mõistmist soovib ta meile.

Nii õpetas Kristus looduse abil kõrgemat tundmist. Usk, usutunne, see on sisemine nägemine, ideelise maailma tundmine, jumalikusse korrasse sisseelamine. Usk loob ka meie hingjõududes rahu. Me mõistame, et kõik on Jumala poolt juhitud, seepärast on meil ka täiesti usaldus oma hing jätta rahule.

Hingerahu on Jumala tunnetamiseks ainus soodne seisukord. Selles seisukorras me tunne- me, et meie elu on ideelisest maailmast juhitud. Me olemine on siis kohane selleks, et Jumal saab end meile ilmutada. Ta räägib meile sel teel, et ta annab meile teatava tundmuse. Nii me võtame Jumala oma südamesse ja anname iseenda temale. Seepärast ütles Kristus, et kui te kunagi midagi palute, siis uskuge, ja siis Jumal annab teile. Kristus rääkis seda inimese olemust täiesti mõistes. Seepärast mõistkem nüüd, et Jumal ei või meie palveid täita, kui me oma hinges ei alistu jumalikule korrale. Sest kui meil on segased mõtted ja tunded, siis me ei olegi suutelised nägema, kui Jumal ka end meile ilmutab. Meie hing peab olema kui vaikne järvepind, ja kui siis Jumala Vaim kui vaikne tuuleõhk meid puudutab, siis on meil õnnis tunne.

Kristus soovis inimestele selgeks teha, et nad väga muretsevad leiva pärast, ja et just selle pärast see neil puudub. Ärge muretsege, oli tema lohus. Muretsemise ärajätmisega me heidame nagu koorma eneselt maha. Et me ei muretseks, selleks aitab kaasa Jumala riigi tundmine. Ärge muretsege selle eest, mis te peate homme sööma ja jooma, sest homme päev muretseb teie eest! Kui me anname end Isa hoole, oleme selles hingelises seisukorras nagu on tema mõte, siis edeneb töö, kasvab jõud ja suureneb osavus. Kristus mõistis kõik, mis inimesele on halb või hea, mis inimest rikub või parandab. Inimesel on hea olla ainult siis, kui ta on nii, kuidas on Jumala tahe.

Nii ei ole Jumala riik meist kaugel, kui me end valmistame ja pühitseme laseme. Me ei saa oma hinge sundida vaikima, kui meil puudub arusaamine Jumala riigist. Ainult sisemise nägemise puhul on meie süda rahul, sest meie mõistus, tunne ja tahe teeb tegemist Jumala riigi põhimõtetega, mis taotlevad korda ja rahu. Seepärast õpetas Kristus meile jumaliku ehk ideelise korra tundmist.

Kristus käskis, laske lapsukesed minu juure tulla, sest nende pärast on taevariik. Laps usub usaldades. Kas ta teeb seda, et ta ei saa aru, või et ta saab aru? Laps just näeb jumalikkuda korda. Vaadake, kui raske on lapsel taluda ülekohtu, kuidas teda kurvastab, et vanem valetab või teeb mis on väär, kui raske on last panna valetama. Laps oma usaldavas seisukorras saab osa ideelisest maailmast, seepärast on temal usulised elamused.

Halva ümbruse mõjul aga saab laps kistud eemale taevariigist. Ta oli oma loomulikus olekus süvenenud õiguse riiki. Nüüd ta hakkab tähele panema inimeste tegusid. Ta näeb, et vanemad taotlevad valega omakasu. Ta teeb õiglustunde suhtes kompromissi, ja ta loob endale säärase vaate, et valega saadakse asjad endale, valega võib vabaneda halva teo halbade tagajärgedest.

Maailm suures enamikus ei ole Jumala riigis. Inimestel on teadmine, et õigusega teenitakse kõiksust, aga valega saadakse kasu endale. Seepärast püütakse õigusetundmisest taganeda, et oleks endale kasulik. Nii inimene lahutab end kõiksusest. Tal puudub sisemine nägemine ideelisest maailmast. Ta on omas hinges üks ja lootusetu. Tal on rahuldamatud soovid. Ja need kõik on kõiksuse korra vastu. Inimestel puudub tundmine. Ja selles olukorras on nad kaugel Jumalast.

Kristus õpetas vaimsust, see on igaveste põhitõdede tundmist, aga paljudel jäi see tundmata. Ta oli väga rõhutatud selle pärast, et inimesed nii vähe mõtlevad ja mõistavad. Ta nägi kahjutundega, et inimesed püüavad pimesi ra-

huldada oma maiseid soove, ega mõista jumalike seadusi, mis antud elu jaoks. Ta ütles neile inimestele, et teil on silmad ja te ei näe, teil on kõrvad ja te ei kuule.

Meie inimesed läheneme või kaugeneme Jumala riigile. Kui me tema põhimõtetes püüame süveneda, siis muutuvad need meile üha selgemaks, selle tõttu mure ja kartus kaob, meie isiksus areneb, seda suurema tundmise võib Jumal meile anda ning me oleme suutelised õiguse tegudeks. Või meie kaugeneme Jumala riigist. Meie tundmine lõpeb. Meie ei märka enam hoida selle eest, mis meie keha ja hinge rikub.

Kristus rääkis patust. See on kõik, mis ei kuulu ideelisse maailma, mis on igavese korra vastane. Me ei tohi ennast rikkuda, ei oma head nime ega oma keha. Kui oleme ennast rikkunud, siis oleme õiguse põhimõtet rikkunud ja ennast hävimise poole viinud. Me ei tohi ka teise elu takistada või hävitada. Iga vähemgi ebakõla ei sobi ideelisse maailma. Kristus selgitas käsu kõlbelise tähenduse. Ta ütles, et mitte üksnes tapmine ei ole patt, vaid ka vihkamine, sõnadega haavamine ja keelepeksmine.

Kristus püüdis kaotada kõike ebakõla. Armastage neid, kes teid vihkavad, tehke head neile, kes teile kahju teevad, õpetas ta. Armastus on vastand kahjusoovile. Armastus on ideelise korra ülesehitamine, kahjusoov aga ideelise korra mahakiskumine.

Jumala tahe ja soov on armastus. Ta on läkitanud oma Poja, et inimestele õpetada igavest korda. Inimesed peaksid üksteise elu hindama. Jumaliku korra tundja püüab seda teha. Nii ta soov on luua jumalikkuda korda, kindlustada üldsuse elu, teenida elu. See soov läheb ühte Jumala sooviga.

Kui oleme ära tunnud tõe, siis on meie ülimaks sooviks seda teostada. Jumala tahte tundmine ja täitmine muutub vaimseks tarbeks. Meie vaim on seotud Jumala riigi korraga. See on kõiksuse kuuluvuse tunne. Ja me nimetame seda tunnet armastuseks Jumala vastu.

Me peaksime enesele ette kujutama, milline seisukord oleks siis, kui inimesed tunneksid ja täidaksid neid elutõdesid, mis Kristus õpetas. Igaüks armastaks teist nagu iseennast. Milline teise elu hindamine ja hoidmine see oleks. Millise olukorra see looks. See annaks igähele kindlusetunde. Kui palju kannatust see ära hoiaks. Kui palju väärtusi võidaks luua ja kui palju kokku hoida.

Seda olukorda on maailmas raske teostada. Sellest mõelda on idealiseerimine. Seda teha aga on vaja. Me suudame natukesegi halba maailmas tagasi hoida. See on meile jumaliku õiguse täitmiseks ja Jumala riigisse sisse elamiseks.

H. Pilt.

Kristlase elu

„Aga nõudke esiti Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõik peab teile pealegi antama.“ Need sõnad seisavad Jeesuse mäejutluses. Enamale jaole inimestele on need sõnad liiga suured ja see nõuanne ülesaamatu. Need sõnad asuvad hiiglamäena paljude ees ja nad ei söanda mõeldagi selle ületamisele. Aga selles lauses peitva üleskutse tõsidus peaks meid just põhjustama seda tõsiselt võtma. Ükski ei peaks sellest tähelepanematult mööda minema. Kristus ei taha oma jüngeriks neid, kes ainult sõnades on tema järelkäijad; tema tahab kõiki teha sõnade-täitjaiks. Ta kutsub üles tegutsemisele. Tema annab käske ja esitab ülesandeid: püüdke, võideldge, jookske!

Nii mõneski peres oleks teissugune elu ja olukord, oleks vähem õnnetuid inimesi, hävitatud perekondi ja vähem rahulolematust, kui meie seda lauset tähele paneksime. Aga kõik oleneb sellest, missuguse sihi me endale ette seame, missuguste ülesannete juure me asume, milleks tahame elada. Kristus ütleb: „Nõudke Jumala riiki!“ Peaaegu kõik tema tähendamissõnad juhivad meid sellele, milleks me peame Jumala riiki pidama. See oli tema elueesmärk, et ta võis Jumala riiki maa peale asutada. Jah, just maa peale.

Suurem hulk inimesi mõtleb ainult sellele, et õndsaks saada. Nende eesmärk on teisel pool hauda. Igavene aeg on paljude kristlaste eessiht. Sellele mõelda on muidugi hea, aga see ei pea siiski olema meie ainus eesmärk. Jumala riik peab aset leidma juba siin maa peal meie sees ja meie seas.

Jumala riik on see riik, kus Jumal on kuningas, kus tema valitseb kõige üle, kus kõik teda teenivad. Niisugune Jumala riik peab juba siin saama üles ehitatud. Mõtleme kord sellele, mis see tähendab. See on riik, kus Jumal valitseb, kus ainult tema soov maksab, kus tema Vaim kõigist läbi tungib ja kõiki elustab, kus kõik teda usaldavad, riik, kus kõik oma ligimese õnne eest hoolt kannavad, kus pole rahulolematust, ülekohut, viletsust, südamevalu, kus puuduvad elukurblood. See on Jumala riik. See ei ole mitte unistus ehk ettekujutus, vaid tõsiasi. Jumal tahab selle riigi juba siin üles seada. Aga ka meie peame selle asutamisel tegevad olema. Õnnelik see, kes saab selleks kaasa aidata!

Kuidas see võib sündida? Eelkõige seeläbi, et meie ise saame selle riigi tõelisteks alamateks. Et Jumal võiks valitseda meie mõtte, sõnade ja tegude üle. On ilus ja hea, kui meie osa võtame Jumala tööst, seda toetades nii oma palvete

kui annetamise läbi; kuid esimese järgu tähtsusega on see, et meie ise saaksime uuteks inimesteks, et Jumal võiks meie sees valitseda, et me selle järele elaksime, mida me usume ja tunnustame.

Aga nõudke esiti Jumala riiki ja tema õigust! Jumala riik ja tahtmine peab kõigest muust esimene olema. Selleks Jeesus siia maa peale tuligi. Ainult siis oleme tema tõelised jüngrid. See muidugi ei ole kerge. See nõuab tööd, südametööd. See nõuab ohvreid ja toob võitlust. Meil tuleb kanda teotust ja võib-olla üksinda käia oma eluteed. Kuid eks ole see ilusaim ülesanne, mis iial inimestele antud? Eks ole see väärt higi?

See kirjakoht aitab meil murede vastu võidelda. Mured saadavad meid alata ja kurnavad meie elujõudu. Need röövivad meilt rõõmu ja tumestavad meelt. Mida kõik annaksime selle eest, kui keegi meid muredest vabastaks. Kuid siit leiamegi ainsama abinõu selle eesmärgi taotlemiseks. Jumal on seda töötanud ja ta täidab seda ka. Aga nõudke esiti Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike peab teile pealegi antama.

Meile on tuntud tõsiasia, et kui meid tabab mõni suurem mure, siis kaovad väiksemad mured iseenesest. Kõik meie mõtted on koondatud kõige suurema mure ümber ja teised mured kaotavad oma teravuse, muutuvad naeruväärt väikesteks. Teeme seda kord oma suurimaks mureks, et me Jumala riigile esimesena mõtleme, selle eest hoolt kanname, siis näeme, kuidas me saame vabaks nii mõnestki asjast, mis meid enne tegi äärmiselt rahutuks. Kui me tõelikult nõuame esimesena Jumala riiki ja tema õigust, siis muutuvad meie soovid hoopis teiseks ja nii mõnigi mure kaob jäävalt. Ja need mured, mis meil veel järele jäävad, muutuvad väikesteks ning kaotavad oma endise mõju ja teravuse.

Me oleme ju Jumala lapsed ja elame tema riigis. Meil on rikas Isa. Tema annab kõigile kõik vajaliku, ja sellest, mis tema annab, saab meile küll.

Maailm püüab Kristuse põhimõtet tagurpidi pöörata, öeldes: „Hoolitse kõige muu eest, küll taevariik antakse kõigile pealegi.“ Siiski tuleb kord aeg, millal kõik imestavad, et nad on teinud oma eelarve ilma Jumalata. Jeesuse ütlus jääb tõeks, mis kõlab nõnda: „Aga nõudke esiti Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõik peab teile pealegi antama.“

M. B.

K ü m m e k ä s k u

Mõnelt poolt toonitatakse, et Pauluse manitsus „ärge laske endid jälle sulase-ikkesse panna“ (Kal. 5, 1), käivat kümne käsu kohta, siis küsime: Kas oli Jumala plaan vabastada Iisraeli Egiptuse sulase-ikkest, et teda uuesti sulase-ikkesse panna? Laseme. Pühakirjal vastata. „Ma olen Jehoova, teie Jumal, kes teid Egiptusemaalt välja toonud, et teie ei pidanud olema nende sulased, ja ma olen teie ikkepüü katki murdnud ja teid pannud püsti käima.“ 3. Moos. 26, 13. Nii on ka Issanda sõnad kümne käsu sissejuhatuseks: „Mina olen Jehoova, sinu Jumal, kes sind Egiptusemaalt, orjusekojast, olen välja viinud.“ 2. Moos. 20, 2. Kes tahaks seda avaldust mõista nii, et armas Jumal on vabastanud Iisraeli orjusepõlvest, et teda uuesti orjusesse panna!

Kas on siis armas Jumal pannud ikke meie peale kümne käsu varal, millest Kristus pidi meid vabastama? Eks ole kümme käsku ikka veel maksvad? Eks Kristus tulnud selleks, et üleastumist keelata ja käskusid kinnitada?

Järgnevalt vaatleme Püüblist iga käsku üksikult ja küsime: Ons kümme käsku sulase-ike?

E s i m e n e k ä s k: Sul ei tohi muid jumalaid olla minu palge kõrval.

Me pöörame küsimusega teiste uskkondade poole: Miks saata misjonärid paganamaale, et seal õpetada paganaid õiget Jumalat teenima, kui esimene käsk oleks ike ja paganate õpetamisega pandaks ike nende peale? On selge, et see käsk ei ole ike. Jeesus Kristus ütleb selle käsu kohta: „Sa pead Issandat, oma Jumalat, kummardama, ja teda üksipäinis teenima.“ Luuka 4, 8.

T e i n e k ä s k. Sina ei tohi enesele teha ei nikerdatud kuju ega midagi sarnast sellega, mis taevas üleval, ei sellega, mis all maa peal, ega sellega, mis vees maa all on. Sina ei tohi nende ette kummardada ega neid teenida, sest mina, Jehoova, su Jumal, olen püha vihaga Jumal, kes vanemate ülekohut nuhtleb laste kätte kolmandast ja neljandast põlvest saadik, nende kätte, kes mind vihkavad; ja kes heldust üles näitab mitmele tuhandele neile, kes mind armastavad ja mu käskusid peavad.

Ons see käsk ike? Kui see nii on, siis on ikkes need, kes ei kummarda kujusid, kuid kes kummardavad kujusid, on ikkest vabad. Selle peale tuleb vastata otsustav — ei. Kes ei kummarda kujusid, on eneselt ikka ära heitnud, kuid ebajumalakummardajad on ikkes. Kui see ei

oleks mitte õige järeldus, siis oleks kujude kummardamine õige ja Paulus oleks seda õigustanud. Paulus aga ütleb: „Kui me nüüd oleme Jumala sugu, siis ei tohi me mõelda, et jumalik elevus on kulla või hõbeda või kivi sarnane, näisugune kui inimese oskuse ja mõelduse tekitatud kuju.“ Ap. 17, 29.

K o l m a s k ä s k. Sina ei tohi mitte Jehoova, oma Jumala nime ilma asjata suhu võtta, sest Jehoova ei jäta seda karistamata, kes tema nime ilma asjata suhu võtab.“

Jumalakartmatuile võiks see käsk olla ikkeks. Aga Jumala lapsed armastavad ja austavad Jumala püha nime; seepärast nad ei naljatle ega vannu Jumala nime juures. Matt. 5, 33—37.

N e l j a s k ä s k. Mõtle hingamispäeva peale, et sa seda pühitseksid. Kuus päeva pead sa tööd tegema ja kõike oma tegemist tegema, aga seitsmes päev on hingamispäev Jehoovale, sinu Jumalale, siis ei tohi sa ühtegi tegemist teha, ei sina, ei su poeg ega su tütar, ei su sulane ega su ümmardaja, ei su lojus ega su võõras, kes su värvavais on, sest kuue päevaga on Jehoova taeva ja maa teinud, mere ja kõik, mis nende sees on, ja ta hingas seitsmendal päeval; seepärast õnnistas Jehoova hingamispäeva ja pühitses seda.

Kas on see käsk ike? Kui see käsk oleks ike, siis oleks ike olnud inimestel juba enne patulangemist. Kas siis Jumal on ebatargasti talitanud, et on pannud enne ikke ja siis on pidanud laskma Kristusel seda kaotada! Jumala teod on järjekindlad. Hingamispäev ei ole määratud ikkeks, vaid õnnistuseks.

V i i e s k ä s k. Austa oma isa ja oma ema, et sinu elupäevad saaksid pikaks seal maal, mis Jehoova, su Jumal, sulle annab.

Kui Kristus oleks kaotanud selle käsu, siis oleksid lapsed iseenesestmõista vabad kõigist kohustusist vanemate vastu, ning sõnakuulmatute ja üleannetute laste teod oleksid õigustatud, kuna sõnakuulelikud lapsed oleksid ikke all. Me ütleme kindlalt, et Kristus ei ole kaotanud seda käsku, sest see ei ole ike. Paulus manitseb: „Lapsed, kuulge oma vanemate sõna Issanda sees, sest see on õige. Austa oma isa ja oma ema, see on esimene käsusõna töötusega.“ Ev. 6. 1. 2. Me võime järeldada, et Paulus pidas Jumala kärke kõrgeks.

K u u e s k ä s k. Sa ei tohi tappa.

Kes peaks küll väitma, et kuues käsk ei ole enam maksev? Kui Kristus oleks selle käsu kaotanud, siis tuleks jällegi järeldada, et tapjad on ikkest vabad, kuid mittetapjad on ikke

all. Mõistkem selle käsu sügavat tähendust: „Igaüks, kes oma venda vihkab, see on inimesetapja.“ 1. Joh. 3, 15. Väga paljud on ikke all, sest kadedus ja viha valitseb maailmas, ja seda ka nimepidiste kristlaste juures. Kas oled sina, olen mina ikke all? Himude, kadeduse ja viha ori? Siis peaks Jumala Poeg meid vabaks tegema. Me peame oma meeled muutama, et me oleksime vabad patule sundivast ikkest ning täidaksime käsu. „Kui nüüd Poeg teid vabaks teeb, siis olete õieti vabad.“ Joh. 8, 36.

Kristus kannatas inimeste läbi ja inimeste eest.

Seitsmes käsk. Sa ei tohi abielu ära rikkuda.

Paljudele on seitsmes käsk ikkeks. Mõnigi mees ei taha seotud olla oma naisega, ja mõnigi naine oma mehega. Kui aga seitsmes käsk oleks ikkeks õigetele, siis järelkult abielurikkujad oleksid ikkest vabad. Me peame jällegi toonitama, et ka see käsk ei ole ike, vaid on jumalik seadmine ning seega õige ja püha. Kristus ei ole seda käsku kaotanud, vaid on rõhutanud ja kinnitanud. Matt. 5, 27. 28.

Kahesask käsk. Sa ei tohi varastada.

Varastele ja röövlitele on see keeld vastu võtmatu, see keeld on neile ikkeks, aga mitte õigetele kristlastele. „Seda teha, mis kohus, see on rõõm sellele, kes õige; aga ehmatuses on see neile, kes teevad nurjatumat tööd.“ Öp. s. 21, 15. Mitte aus ja õiglane ei ole ikke all, vaid autud ja vargad. Paulus ütleb: „Kes on varastanud, see ärgu varastagu mitte enam.“ Ev. 4, 28.

Üheksask käsk. Sa ei tohi rääkida oma ligimese vastu kui vale-tunnistusmees.

Kes võiks endale julguse võtta ja väita, et tema on vabastatud sellest käsust. Kui aga see käsk on ike, siis küll ainult petjatele ja valetajatele. Sest see ei ole mõeldav õiguse seisukohalt, et valetaja on vaba mees, aga õiguse-rääkija on ikke all. Jällegi laseme Paulusel rääkida: „Seepärast jätke maha vale ja rääkige tõtt, igaüks oma ligimesega.“ Ev. 4, 25. Valelikkus on niisugune, millega me võime harjuda ja mis võib meile külge hakata; see on meile ikkeks, mille peame maha panema.

Kümnes käsk. Sa ei tohi himustada oma ligimese koda. Sa ei tohi himustada oma ligimese naist, ei tema sulast ega ta ümmardajat, ei tema härga ega ta eeslit ega mingisugust, mis su ligimese päralt on.

Ka see käsk ei saa olla ike. Kuidas võib küll saamahimuline inimene, kes himustab oma ligimese omandust, kade, kes teise õnne kadestab ja teisele halba soovib, olla vaba, ja seevastu heatahtlik inimene, kes kristlikust meelest soo-

vib teisele head, olla ikkeks? See oleks mõistuse vastane mõtelda!

Kas ei ole himu kuritegevuse põhjus? Himu toob patu esile, ja kogu maailm on kurjuses. Himustamine, seadusevastane suhtumine, see iseäraline mõtteviis ja meelelaad on ike, mille eest hoiatab apostel.

Jumala käsk aga on korrapärasuse nõue, ja kus on õigus ja kord, seal on heaolu ja vabadus. Seepärast on ka prohvetid ja apostlid hinnanud Jumala kümmet käsku. „Väga õnnis on inimene, kes ei käi õelate nõu järele ega seisa patuste tee peal, ega istu pilkajate killas, vaid kellel on hea meel Jehoova käsuõpetusest ja kes uurib ta käsuõpetust järele ööd ja päevad.“ Laul 1, 1. 2. „Mul on hea meel Jumala käsust seespärase inimese poolest.“ Rooma 7, 22.

Aga kuidas me täidame käsu nõudeid? Kes armastab Jumalat ja ligimest, see täidab käsku. Paulus ütleb: „Armastus on käsu täitmine.“ Rooma 13, 10. See tähendab — armastus seisab käsu täitmises.

Esimesed neli käsku räägivad armastusest Jumala vastu, ja teised kuus räägivad armastusest kaasinimeste vastu. Käskude mõtte võttis Kristus lühidalt kokku järgmiselt: „Sina pead Issandat, oma Jumalat, armastama kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest ja kõigest oma meelest. Seesama on esimene ja suur käsusõna. Aga teine on selle sarnane: Sina pead oma ligimest armastama kui iseennast. Neis kahes käsusõnas on kõik käsk ja prohvetid koos.“ Matt 22, 37—40. Nende kahe käsu mõtte ühtekuuluvuse kohta on öelnud apostel Johannes järgmist: „Kui keegi ütleb: „Ma armastan Jumalat“ ja vihkab oma venda, see on valelik, sest kes ei armasta oma venda, keda ta näeb, kuidas võib see armastada Jumalat, keda tema ei näe?“ 1. Joh. 4, 20. Edasi ütleb Jakobus: „Sest kes kõik käsuõpetuse peab ja ühe käsusõna vastu eksib, see on kõigist süüdlaseks saanud.“ Jak. 2, 10.

Kümme käsku maksavad ikka, ainult ohvrikäsud kui vari Kristuse peale lõppesid.

Sinu riik tulgu!

Ajalugu tunneb kuulsusrikkaid riike, kes kord hiilgavate tähtedena kerkisid ja siis jälle tähtsusetult kadusid. Aastasajad kõnelevad mõnede suguharude põlevast auahnusest, mis vihkas ja hävitas kõik enda ees, et siis oma võimu läbi luua püsiv kord. Kuid ka need riigid on kord kadunud.

Kristus ütles, et me peame oma palvetes paluma tema riigi tulekut. Milline on siis see riik? „Sest Jumala riik ei ole roog ega jooma-aeg, vaid õigus ja rahu ja rõõm Püha Vaimu sees.“ Room. 14, 17. Riigi tugevust hinnatakse tema sõjaväe tugevuse järele. Taeva Valitseja ütles aga maa peal olles, et tema riik pole välistelt. Tema riigi aluseks on sisemised voorused: õiglus, rahu ja rõõm.

Õilsad vürstid tegid kõik, et valmistada rõõmu rahvale, head kuningad püüdsid iga hinna eest hoida maal rahu, ja targad valitsejad tahtsid olla õiglased kõigi rahvaklasside ees. See ei õnnestunud neil aga kuigi hästi, mille tunnistajaks on verrega kirjutatud ajalugu. Et riik jääks igavesti püsima, peab Igavene ise juhtima sündmusi. Ja selle püsiva riigi tulekut, kus valitseks õiglus, rahu ja rõõm, käsebki Jeesus paluda.

Et olla selle tulevase riigi kodanikud, peame omama samad põhimõtted, mis on sellel riigil ja olema tahtlikud neile järgima, sest ükski riik ei taha endale kodanikke, kes saab ta reetjaks. Ainult tahe ei aita mõne ameti õppimisel, vaid peab ka olema sihikindel töö; samuti ainult palve Jumala riigi tulekuks ei ole küllaldane. Jumala riik peab esiteks meis endis võtma kindla kuju, ja alles siis oleme valmis teda vastu võtma ka nähtaval kujul; juba nüüd peame „ootama laste õigust, see on: meie ihu ärapäastmist.“ Room. 8, 23.

Millal saabub Jumala riik? Kindlat tähtpäeva pole meile iialgi selleks antud. Enne oma surma aga ütles Kristus: „Teie süda ärgu ehmatagu mitte; uskuge Jumala sisse, siis usute teie ka minu sisse. Minu Isa majas on mitu eluaset... ja kui ma saan läinud ja teile aseme valmistanud, siis tulen ma jälle ja tahan teid enese juure võtta.“ Joh. 14, 1—3.

Kristus tuleb jälle. Ta ilmub nähtaval kujul. Seda ütlesid Jumala inglid jüngritele, kui Jeesus nende juurest taeva võeti: „Seesinane Jeesus, kes teilt on üles võetud taevasse, peab tulema selsamal kombel, kui teie teda olete näinud taevasse minevat. Jüngrid olid teda näinud pilve sees üles minevat ja vaatasid talle järele, kuni ta

nende silmist kadus. Samuti nähtavalt peab ta kord jälle tulema. „Vaata, ta tuleb pilvedega, ja kõik silmad peavad teda nägema. Ilm. 1, 7. Nagu välk ei või varjule jääda, ei või ka varjatud olla Kristuse ilmumine. Sest otsekui välk tõuseb hommiku poolt ja paistab õhtu poole, nõnda peab ka Inimese Poja tulemine olema. Matt. 24, 27.

Kristus tuleb oma riigi valitsejana; mitte nõnda, nagu kord lapsena Petlemma sõimes. Johannes kirjeldab seda sündmust: „Ja ma nägin taeva lahti tehtud olevat, ja vaata, üks hobune, ja seda, kes tema seljas istus, hüüti ustavaks ja tõsiseks, ja ta mõistab kohut ja sõdib õiguses. Aga tema silmad olid otsekui tuleleek ja tema peas oli palju kuninga ehteid... ja sõjavägi, mis taevas on, käis tema järel valgete hobuste seljas, valgete ja puhtate linaste riietega ehitud... ja temal on kuue ja puusa peal see nimi: kuningate Kuningas ja isandate Isand.“ Ilm. 19, 11—16.

Kristuse teise tuleku eel ei tule enam targad Hommikumaalt, ei kuuldu enam ingilite laulu Petlemma väljadel ega ole sellest sõnakestki kirjutatud ajalehtedes. Vaid kogu universumi au ja hiilgus on koondunud Maale ja Jeesuse nimi kõlab kõigi huultel. Jumalik hiilgus ja müriaadid inglid ümbritsevad Kristust, kui ta tuleb, ja ta silmad on „kui tuleleek“. Nagu välk on ta nähtav kõigile. See on suurepärasem, aukartustäratavam sündmus, mida inimsilm kunagi näinud.

Väike hulgake inimesi on tema ilmumisel rahulik. Nad on Jumala riigi juba oma südames vastu võtnud ja sõlminud rahu Jumalaga. Nad vaatavad tema hiilgavasse näkku ja hüüavad: „Vaata, see on meie Jumal, keda meie oleme oodanud, olgem väga rõõmsad ja rõõmustagem tema ärapäastmise pärast.“ Jes. 25, 9.

Kuid mitte paljud pole valmis tema tulekuks. Tee, mis ellu viib, on kitsas, ja vähe on neid, kes seda leiavad. Kristus ütles: „Siis peab ulguma kõik rahvasugu maa peal.“ Mat. 24, 30. Rikkad heidavad kulla ja hõbeda maha ja kisedavad hirmust värisedes, sest nad ei kannata välja taeva Kuninga läbitungivat pilku. Siis tuleb maavärisemine, mäed varisevad kokku, saared kaovad ja linnad nagu pühitakse maa pealt. Taevas taganeb kui kokkukeeratud paber ja kuningate Kuningas ilmub kõigi silmade nähes.

„Ja maa kuningad ja suured ja rikkad ja pealikud tuhande üle ja vägevad ja kõik sulased ja kõik vabad mehed pugesisid varjule koobaste ja mägede ja kaljude sisse ja ütlesid mägede ja kaljude vastu: „Langege meie peale ja pange meid varjule selle palge eest, kes aujärje peal is-

Kui laps veel oli Jeesus...

tub ja Talle viha eest, sest tema suur vihapäev on tulnud ja kes võis ees seista." Ilm. 6, 15—17.

Milline kohutav pilt! Inimesed söövad, joo-avad, võtavad naise ja lähevad mehele, otsivad lõbustusi, ning siis ootamatult tabab neid see sündmus. Hämmastunult ja meeleheitel tuleb neile nüüd meele, et nad on unustanud Jumala teenimise. Nüüd korruga mõistavad nad oma lootusetut seisukorda ja pöörduvad elutute mägede poole, et leida sealt varju. Kuid nad ise on mõistnud endale surmaotsuse. Nad ei suuda taluda Jumala ligiolekut ja langevad surnuna maha.

Samal ajal aga toimub teine sündmus. Jeesus ütles kord: „Tõesti, tõesti mina ütlen teile, et tund tuleb ja nüüd ju on, et surnud peavad Jumala Poja häält kuulma, ja kes seda saavad kuulnud, need peavad elama.“ Joh. 5, 25. Õigete ülestõusmine on esimene suur sündmus aegade lõpus, millal lõpetatakse inimsoo lunastuse töö. „Sest et Issand ise tahab maha tulla taevast sõjakisendamise, peaingli hääle ning Jumala pasunaga, ja kes Kristuse sees surnud, need peavad üles tõusma esmalt.“ 1. Tess. 4, 16.

Surnute ülestõusmise läbi täitub surematuse töö. Apostel Paulus ütleb, et Kristuse tulekul kõik õiged pole surnud, vaid mõningad elavad: „... ei meie küll kõik lähe magama, aga meid peab muudetama äkitselt ühes silmapilkmisses viimse pasunaga; sest pasun peab hüüdma ja surnud peavad üles tõusma hukkaminemata põlves, ja meid peab muudetama. Sest seesinane kaduv asi peab enese peale võtma hukkaminemata põlve ja seesinane suurelik peab enesele võtma surematu põlve.“ 1. Kor. 15, 51—53. Kristuse ilmumisel muudetakse elavad ja ülestõusnud õiged surematuiks. Nad ei ole enam haiged ega viletsad, nad ei vanane ega muutu haigeks, vaid nende palgedel lehvib igavene noorusvärskus. Haigus ja surm on igaveseks võidetud. „Õnnis ja püha on see, kellel on osa esimesest ülestõusmisest, nende üle ei ole teisel surmal meelevalda, vaid nemad peavad Jumala ja Kristuse preestrid olema ja temaga kui kuningad valitsema tuhat aastat.“ Ilm. 20, 6.

Oma teisel tulemisel ei puuduta Jeesuse jalga veel maad; ta jääb õhku ja inglid koguvad Jumala lapsed, et viia neid koos temaga taevasse, et nemad ka seal oleksid, kus tema on. Seesama Jeesus, nagu ta lahkus, tuleb jälle; ta on ka siis veel Inimese Poeg. Pärast ülestõusmist oli tal inimese kuju. Kahtlejale Toomale ütles ta: „Vaata minu käsi ja anna oma käsi siia ja pane minu külje sisse ja ära ole uskmata vaid usklik.“ Joh. 20, 27. Ja jüngritele ta ütles: „Vaadake mu käsi ja mu jalgu, et mina seesama olen; katsuge mind kätega ja vaadake, sest vaimul ei ole liha ega luid, nõnda kui teie näete mul olevat.“ Luuk. 24, 39. Jeesus ei tule vaimuna, vaid ihuliku olusena. Ta tuleb kui aulikuks muudetud Inimese Poeg ja oma lunastatud hulga kuningas.

Jeesuse isiklikku ilmumist on oodanud igatsusega usumehed. Hiib ütles: „Sest mina tean, et mu Lunastaja elab ja tema jääb viimsena põrmu peale seisma. Ehk küll ussid mu naha ja liha saavad ära koorinud, siiski saan ma oma liha sees Jumalat näha. Keda mina saan enesele näha, ja minu silmad saavad teda näha ja mitte võõras; mu neerud lõpevad ära mu sisikonnas igatsuse pärast.“ Hiib. 19, 25—27.

Tulevases riigis on inimesed ihulikul kujul. Kuid neile kingitakse täiuslik ihu, nagu kord oli paradisis. Jumal ise tahab anda tagasi neile kaotatud kuju. See on tema tulemise eesmärk.

Tema tulemine on „õnnis lootus“, millest on kirjutatud apostlid ja mida on oodanud kristlased. See on riik, mis igavesti püsib ja mille alused ei kõigu. See on maa, kuhu ei tule enam surm ega leinamine, „sest esimesed asjad on ära läinud“; see on maa, kus õigus sees elab ja mille elanikud kõik on ühe perekonna liikmed. Kui me igatseme seda riiki, siis palugem juha täna oma palves: Sinu riik tulgu!

JÄLJED EES

Lembit ja Maret käisid esimest aastat koolis. nende elumaja asus üksikus kohas, suure metsa ääres. Nad olid alles hiljuti siia elama asunud ja sinne ümbrus oli neile veel vähe tuntud. Kooliskäimine meeldis lastele väga. Samuti huvitas lapsi põldude ja põõsaste vahel looklev koolitee, mis pakkus meeldivat vaadet. Kuigi koolimaja asus üle kilomeetri kodunt eemal, olid lapsed alati õigel ajal kohal.

Aeg möödus kiiresti ja peagi olid jõulud akse ees.

Ühel hommikul ärgates nad nägid, et lumi kaatab maapinda. Nad tahtsid kohe tormata välja, aga ei suutnud avada ust. Paks lumi takistas seda. Lõpuks nad isa abiga pääsid küll välja, aga edasimineku oli võimatu. Lumi oli nii sügav, et käimine muutus võimatuks.

„Kuidas me täna kooli pääseme,“ hädaldas Maret, „lumi ulatab põlvini.“

„Ja, lumi on tee kinni katnud ja kogu ümbruse võõraks muutnud, nii et me enam ei mõis- tagi kooli minna,“ hüüdis Lembit.

„Ärge hädaldage,“ ütles isa, „oodake pisut, küll me nõu leiame.“

Ruttu võeti hommikueinet ja lapsed panid

endid valmis, oodates huviga, kuidas nad lumes edasi pääsevad. Isa pani ka rõivad selga ja ütles lastele: „Tulge nüüd minu järele; ma astun hästi lühikesed sammud!“

Isa astus ees ja lapsed järgisid talle. Algul laste kõnnak küll hästi ei õnnestunud, sest jäljed lumes olid sügavad. Mõnikord vääratasid jalad ja lastel tuli kätega tasakaalu hoida, aga peagi nad harjusid täpselt jälgedesse astuma.

Kartes hiljaks jääda nad olid hakanud kodunt vara tulema ja nad said ka vara kohale. Seda aega nad kasutasid puhkamiseks.

„Näete lapsed,“ ütles isa, „see ei olnudki eriliselt raske. Kui tahate, et teil elus hästi läheb, siis võtke ikka vanemate nõu kuulda, käies nende jälgedes. Kuid mulle meenub siin veel üks asi. Kas te mäletate, mis oli meie eilne hommikupalve salm?“

„Sest seks olete teie kutsutud, et ka Kristus te eest on kannatanud ja teile tähe jätnud, et te peate tema jälgedes käima,“ kostis ühest suust.

„Õige! Head lapsed!“ ütles isa. „Usun, et see on tänase läbielu põhjal täiesti selge. Käies tema jälgedes me hoiame vae sammudest ja jõuame elus eesmärgile.“

EMA ARMASTUS

Ükski teine ei armasta nii nagu ema. Kuigi paljud teie seast teavad seda, on siiski palju lapsi, kes ei mõista küllalt ema armastust. Toome siin ühe juhtumi, mis näitab, milline on ema armastus.

Mõni aasta tagasi keegi saksa üliõpilane sõitis koolivaheajal Itaalia mägestikku, et seal veeta mõned nädalad. Ta kasutas oma aja seal mägedes ronimiseks.

Ühel päeval kui ta oli mäe külge mööda üles ronimas, jäi ta mäelt allaveereva jääpanga alla ja jääpank kiskus ta kaasa kuristikku. Nagu teada on Alpi mägede tipud lume ja jääga kaetud ja sealt libiseb aeg-ajalt jäämassesse alla.

Mäeronijad saadeti noormeest otsima, et ehk ta kuidagi veel pääsis eluga. Kuid teda ei leitud. Lõpuks teatati tema emale poja kadumisest ja lisati, et teda otsida on asjata. Kaks samasugust jääpanka langes hiljem veel samale kohale, nii on poeg jäljetult kadunud...

Kuid ema ei jäänud rahule. Ta tahtis veelkord näha oma poega, kuigi elutult. Teate, mis ta tegi? Ta otsustas kõrvaldada kõik allalange-

nud jäämassi. Selleks palkas ta üheksa meest ja ühes nendega töötas ta nelikümmend päeva, et leida oma poja laipa. Ja see tubli ema leidis neljakümnendal päeval oma poja laiba. Mõtlegen, tema pingutustele, tema raskele tööle, tema valutavale seljale ja rakus kätele! Ainult ema armastus oli valmis sellele ohvrile. See on omane armastavale emale. Nii on emad alati valmis tegema oma laste heaks kõik, mis võimalik.

Ka piiblis rõhutatakse ema armastust. Prohvet Jesaja läbi ütleb Jumal: „Kas ema oma lapsukese ära unustab, et ta ei peaks oma ihu poja peale halastama?“ Jes. 49, 9. Tähendab, see omadus on antud emale Jumalast. Hinnakem seda armastust ja tänagem Jumalat selle eest!

Ainult Jumala armastus on suurem ja kindlam ema armastusest. Prohvet ütleb edasi: „Ehk nemad (see tähendab emad) ka ära unustaksid, siiski ei taha mina teid unustada.“

Me kõik oleme oma sündimise poolest paturusude alla maetud, ja sealt me omal jõul ei pääse. Kuid Jumal armastas meid nii, et andis meie heaks oma kõige kallima, ta saatis siia oma Poja, et meid päästa.

„Üks laps on meile sündinud, üks Poeg on meile antud, kelle õlal on ta valitsus, ja temale pannakse nimi: imeline Nõuandja, vägev Jumal, igavene Isa, Rahuvürst.“

Kui puudub ühendus

Küll on tore viibida valgustatud toas külmal talveõhtul! Paljudes korterites linnas elekter valgustab tuba. Ei ole muud, kui vajuta aga nupule ja valgus on toas. Juhtub vahel ka, et elekter kustub. Siis on kuskil viga. Kas meie oma korteris, või elektriijaama ja meie maja ühenduse juures.

Siin on mul tasku-lamp. Näete, kui tore-dasti ta särab. Eriti õhtul veel. Ma olen näinud poisse, kellel on selline lamp, ja kui nad on õhtul väljas, siis peagu igal sammul valgustavad teed, olgugi, et seda pole vaja teha, — aga milleks siis lamp taskus, kui mitte tarvitada? Teised poisid, kellel niisugust lampi pole, jooksevad lambiomanikule järele ja nuruvad: anna mulle ka, näita mulle ka!

Vahel kustub ka elektrilamp. Miks? Te ütlete: Patarei on läbi. Õigus! Vaadake, siin ma panen vana patarei kesta sisse ja nüüd proovime. Pole valgust! Paneme kõlbliku patarei tagasi ja terve pirni asemele läbipõlenud pirni. Näete, jälle ei põle. Aga nüüd paneme terve pirni sisse ja proovime jälle, vaadake nüüd ei

Raske teekond.

põle ka enam. Miks? Mingi muu viga on, te ütlete. Ja on, vaadake, ma ei lasknud seda õhukest plekitükki pirni külge puududa, ma katkestasin ühenduse ja seepärast ei saanud me valgust, kuigi on pirn terve ja patarei kõlblik.

Inimene, ütleme, on just kui see pirn, ja Jumal on jõuallik. Ühendus inimese ja Jumala vahel peetakse palve läbi. On ühendus katkenud, on palve hooletusse jäetud, siis ka inimene on valgustamata. Mille läbi inimene katkestab ühenduse Jumalaga, et Jumal palvet ei kuule ja valgust ei anna? Üks kirjasalm ütleb: „Teie ülekohus teeb lahutust teie ja Jumala vahele, teie patud katavad tema palge teie eest ära, et ta ei võta kuulda.“

Tuleb eksimus heaks teha, tuleb andeks paluda sellelt, kelle vastu eksiti, oma viga tuleb üles tunnistada ja heaks teha. Sellega on kõrvaldatud katkestus, ja Jumal jälle peab meiega ja meie temaga ühendust. Ed. M.

Ühe aastaga

oleme saanud selle
kauni kogu.

Uuendage „Meie Aja“
tellimine 1939. aastaks!

Tellida saab kõigist posti-
asutustest.

Tellimise hind uueks aastaks:

aasta kr. 2.50

poolaasta kr. 1.30

Üksiknumber 25 senti

Kõik möödub

Kõik möödub siin, ei peata elu oma käiku.
Hetk eluteed ei kordu enam iial sul.
Päev raugenud — ei ilmu pilve tagant päike,
vaid kustub ehagi ja laskub udu hall.

Leek rõõmsalt virvendab. Kuid varsti kustub
Ja laine järel veereb rannal laine uus. [tuhas.
Vast puhkeb õis — pea varisevad õielehed,
ning laulust helisevast jääb vaid mälestus.

Nii langeb sõna, mille sõbral oled öelnud —
ei olematuks seda teha enam saa.
Ja kustumatult püsib kõik, mis temal teinud —
kas haavu löid või andsid abivalmilt käe.

Nii nagu ise teiste karmust, külmust tunned,
nii tundlik on selle vastu ka su vend.
Ja nagu sinu eest kord Jeesus risti kannud,
niisama kallist on ka venna lunahind.

Seepärast külva kõikjal armastust ja soojust,
ja kanna helgust sinna, kus sa varje näed.
Mis rõõm, kui suutsid anda kahtlejale julgust,
Uut lootust selle hinge, valitses kus öö!

H. Ratassepp.

*Õnne 1939. aastaks oma
lugejatele ja kaastöölistele*

soovib

„MEIE AEG“

„Meie Aeg“ ilmub kord kuus. Toimetus ja talitus Tallinnas, Mere-
puiestee 14-a. Vastutav toimetaja: M. Bärengrub. Abitoimetaja:
H. Pilt. S. P. A. Eesti Liidu väljanne. Tellimine kõigist posti-
asutustest. Tellimishind aastaks 2 kr. 50 s., poolaastaks 1 kr. 30 s.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk tän. 2.
Ilmunud 16. detsembril 1938.

HIND 20 SENTI.

Meie Leg

Nº 12 1938

AXEL
ROOSMANN